

Gfv. IX. 30. 152/2011/10. szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság dr. Kovács A. József ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a Faludi Wolf Theiss Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Fővárosi Bíróság előtt 14.G.41.095/2007. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.485/2010/3. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.485/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak, külön felhívás alapján 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A gépjárművek, gépjármű alkatrészek és tartozékok gyártásával foglalkozó HMC és a HAH Kft. 2001. január 1-én megkötött disztribútori szerződésben megállapodtak abban, hogy a HAH Kft. kizárólagos disztribútorként végezi a HMC termékek magyarországi forgalmazását, kiépíti és felügyeli az értékesítésben résztvevő dílerhálózatot, valamint kiépíti a szervízhálózatot és felel ezek működéséért. A HAH Kft. a forgalomba hozott H gépkocsik garanciális és garancián kívüli javítása tárgyában 2001. december 14-én a felperessel is kötött megbízási szerződést.

A HMC és a HAH Kft. 2003. június 23-án megállapodtak abban, hogy - mivel Magyarország Európa Unióhoz való csatlakozására tekintettel várhatóan 2004. november 1-től Magyarországon is hatályba lép az

1400/2000.EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) - disztribútori megállapodásuk az EK rendeletnek hatálybalépése előtti napon megszűnik, majd az EK rendeletnek megfelelő új megállapodást kötnek egymással. 2004. augusztus 26-án viszont a HMC már azt közölte a HAH Kft-vel, hogy disztribútori jogosultságát 2004. november 1-től megszüntnek tekinti és az új szerződés megkötése elől elzárkózott.

A HMC 2004. november 23-án alapította egyszemélyes gazdasági társaságaként az alperest, és vele kötött a H-i gépjárművek kizárólagos magyarországi fogalmazására és a szervízhálózat kiépítésére vonatkozó szerződést, mely szerződés 2004. novemberétől 2007. július 1-ig volt hatályban.

A HAH Kft. a szervizek, közöttük a felperes képviselőjében eljárva 2004. decembere és 2005. februárja között megkereséseket intézett az alpereshez az eladási és szervizelési tevékenységgel kapcsolatos elvárások és az ehhez kapcsolódó auditálási eljárás közlése érdekében. Miután az alperesnek az volt az álláspontja, hogy minden jelentkezőnek önállóan és közvetlenül kell vele tárgyalnia, 2005-2006. folyamán a felperes fordult közvetlenül az alpereshez, kérve a márkaszervizzé váláshoz szükséges valamennyi információ megküldését, márkaszervizként való elismerését. Az alperes 2006. szeptember 5-én azt közölte a felperessel, hogy nem kíván addig jelentkezésével foglalkozni, amíg a felperes bejelentései alapján indult versenyhivatali eljárások be nem fejeződnek, 2007. április 5-én pedig úgy nyilatkozott, hogy mindaddig nem köteles a felperessel szerződést kötni, amíg a felperesi cégben jelentős mértékű befolyást biztosító tulajdoni részesedéssel bíró HAH Kft. és annak ügyvezetője V T fel nem hagy jogellenes magatartásával, ugyanis nevezett személyek és az alperes között márkanév és logó jogellenes használatával összefüggésben több eljárás van folyamatban.

Az alperes 2007. július 16-óta végelszámolás alatt áll.

A HMC-vel 2007. júliusában kötött szerződés alapján jelenleg a HHH Kft. jogosult a H-i gépjárművek kizárólagos magyarországi fogalmazására és a szervízhálózat fenntartására.

2005. szeptember 23-án a HAH Kft., a felperes és más cégek bejelentése alapján a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2005. szeptember 23-án versenyfelügyeleti eljárást indított az alperes, valamint a H-i cégcsoport másik két tagja ellen, mely eljárás annak megállapítására irányult, hogy az eljárás alá vontak magatartása alkalmas volt-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 11. §-ában foglaltak megsértésére. A Versenytanács a 2007. április 26-án tartott tárgyaláson az eljárás egy hónapig tartó szünetelését rendelte el annak érdekében, hogy kiküszöbölhető legyen jelen per alperesének a verseny szabadságát csekély fokban veszélyeztető magatartása. Az utóvizsgálat megállapította, hogy a szünetelés alatt az alperes kidolgozta a hivatalos márkaszervizként való

elfogadás eljárásrendjét. A Versenytanács 2007. június 13-án meghozott Vj-158/2005/148.számú határozatával valamennyi eljárás alá vont személy vonatkozásában megszüntette az eljárást jelen per alperese tekintetében arra hivatkozással, hogy az alperes kiküszöbölte a csekély fokú jogsértést.

A GVH felhívására készített eljárásrend szerint az alperes fenntartotta magának a jogot, hogy azok jelentkezését visszautasítsa, akikkel szemben az alperesnek bármilyen függő, az eljárásrendben részletezett jogi eljárása van folyamatban („perben, haragban” állásra vonatkozó, rendelkezés).

A felperes 2007. július 4-én nyújtotta be keresetét az alperessel szemben. Végleges keresete arra irányult, hogy a bíróság az alperest kártérítés címén a Ptk. 339. § /1/ bekezdése alapján 71.730.000 Ft és ennek 2005. február 9-től járó kamataiban marasztalja. A kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartást a következő jogszabályok megsértésében jelölte meg: Tptv. 11. § /2/ bekezdés f) pont, EK. Szerződés 81. cikk, EK rendelet 1. cikk 1. bekezdés h) pont, 19/2004.(II.13.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 7. § /1/ bekezdés j) pont, Tptv. 2. §, Ptk. 6. §.

A felperes a keresetlevélben, illetve a perben előadottak szerint azért kérte az alperes kártérítésben való marasztalását, mert az alperes nem az EK rendeletnek és a Korm. rendeletnek megfelelő minőségi szelektív forgalmazási rendszer szerint kezdte meg szervízhálózatának kiépítését, írásban egyáltalán nem határozott meg minőségi követelményeket, a HAH Kft. hálózatához korábban tartozó szervizekkel pedig semmilyen formában nem közölte a csatlakozási feltételeket. Érdemleges műszaki audit nélkül hozta létre saját új gyári márkaszervíz hálózatát, önkényesen választotta ki azon szervizeket, akikkel szerződést kötött, a felperessel való szerződéskötés elől pedig elzárkózott. Az alperes tehát indokolatlanul tett különbséget a szervizek között, ezzel a felperesnek versenyhátrányt okozott, akadályozta a piacra lépésben.

Az alperes a jogellenesség hiányára hivatkozással a kereset elutasítását kérte. A Tptv. 2. §-ára alapított kereseti kérelemmel kapcsolatban elévülési kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság 43. számú ítéletével a keresetet elutasította. A Tptv. 11. § /2/ bekezdés f) pontja megsértésének vizsgálata során az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a Tptv. 88/B. §-ában írtak szerint figyelembe kellett vennie a GVH Versenytanácsának Vj-158/2005/148. számú határozatát. Rámutatott arra, hogy a Versenytanács nem állapította meg a Tptv. 11. §-ának megsértését a GVH pedig a bíróság végzése alapján előterjesztett 32. számú

nyilatkozatában arra az álláspontra helyezkedett, hogy az eljárást megszüntető határozat a jogsértés hiányának kimondását jelenti. E határozat köti a bíróságot a Tpv. 88/B. § (6) bekezdése alapján. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy ettől függetlenül a perbeli esetben a felperes az alperes egyoldalú magatartását sérelmezte, holott a Tpv. 11. §-a szerinti versenykorlátozó magatartás csak megállapodással, vagy a vállalkozások közötti összehangolt magatartással valósítható meg. Nem alkalmas a Tpv. 11. §-a megsértésének megállapítására az alperes új eljárás rendjének a „perben, haragban” való állásra vonatkozó kitétele sem, mert az nem képezi semmiféle vertikális megállapodás részét. Ennek megfelelően foglalt állást a Versenyhivatal Versenytanácsa a Vj-129/2008. számú, a HHH Kft. ellen indult versenyfelügyeleti eljárásban született határozatában is.

Az elsőfokú ítélet szerint az EK rendelet 1. cikk 1. bekezdés h) pontja és a Korm. rendelet 7. § /1/ bekezdés j) pontja azonos értelmező rendelkezéseket tartalmaz, mindkettő a minőségi szelektív forgalmazási rendszert definiálja, így megsértésük nem értelmezhető. Egyébként mind az EK rendelet, mind a Korm. rendelet az EK szerződés 81. cikkébe és a Tpv-be ütköző magatartásokat mentesíti a kartelljogi tilalom alól, meghatározva azt, hogy mely szerződéses kikötések, feltételek esetén minősülnek e magatartások a törvényi tilalom ellenére jogszerűnek. A Tpv. által tiltott megállapodás hiányában tehát e rendeletek alkalmazására sincs lehetőség. Az EK Szerződés 81. cikk 1. bekezdésének megsértése azért sem állapítható meg, mert az csak a tagállamok közötti kereskedelemre, a közös piacon belüli versenyre alkalmazható és ugyanúgy mint a Tpv. 11. § /1/ bekezdése, a kartellmegállapodásokat, az összehangolt magatartásokat és a vállalkozások társulásai általi döntéseket tiltja.

A Tpv. 2. §-ára alapított keresetet az elsőfokú bíróság a Tpv. 88. § /1/ bekezdésében írt 6 hónapos perindítási határidő elmulasztása miatt mint elkésettet utasította el.

Az elsőfokú bíróság szerint a Ptk. 6. §-a alkalmazásának a jogszabályi feltételei nem állnak fenn, e jogszabályhelyre alapítottan a felperes elmaradt hasznot egyébként sem érvényesíthetne.

Az ítélet végül arra is hivatkozott, hogy a felperes nem bizonyította kártérítési igényének összegszerűségét. Csupán saját - levezetés és indoklás nélküli - kimutatásai és éves beszámolóí alapján állította, hogy 2004. és 2007. áprilisa között 71.730.000 Ft elmaradt haszna merült fel az alperes károkozása miatt. Az összegszerűség bizonyításával kapcsolatos bírósági felhívások pedig eredménytelenek maradtak.

A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság helytállóan és helyes indokok alapján utasította el az alperes elévülési kifogását.

Rögzítette, a Tpvt. 88/B. § /4/ bekezdése alapján a GVH a bíróság erre irányuló végzése alapján köteles volt jogi álláspontjáról a bíróságot tájékoztatni.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a versenyfelügyeleti eljárás szünetelése, majd megszüntetése nem minősült a jogsértés megállapításának, ugyanis a jogsértés fennállása esetén a Tpvt. 76. § /3/ bekezdésének c) pontját kellett volna alkalmazni, azaz az eljárás folytatását kellett volna elrendelni. Álláspontja szerint a Versenytanács határozatához a bíróság a Tpvt. 88/B. § /6/ bekezdésében írtakra tekintettel kötve van. E mellett azért sem állapíthatta meg az elsőfokú bíróság a Tpvt. 11. § /2/ bekezdés f) pontjának megsértését, mert annak megsértése egyoldalú magatartással nem lehetséges.

Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját a Ptk. 6. §-ára alapított kereseti kérelem megalapozatlanságával és az összecszerűség bizonyítatlanságával kapcsolatban is.

A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalmát tekintve - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felülvizsgálati kérelmének helytadó új határozat meghozatalát, másodlagosan a Pp. 252. § /2/ bekezdése alapján az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Előadása szerint a szünetelés jogintézménye elsősorban azért hordozott magában bizonytalanságot, mert a Versenytanács - a jogorvoslati lehetőség hiánya miatt - nem kényszerült arra, hogy kimondja a jogsértés fennálltát, vagy annak hiányát, a versenyfelügyeleti eljárás kimenetele pedig önkéntes vállalás teljesítésén alapuló alku tárgyává vált. A szünetelést követő utóvizsgálat és a versenytanácsi döntés már csak annak eldöntésére irányulhatott, hogy az eljárás alá vont teljesítette-e a szünetelés elrendelése előtti vállalását. Ha a vélelmezett jogsértés ekkor már nem állt fenn, akkor az eljárás megszüntetésének helye volt. Ugyanakkor a Tpvt. 72. § /1/ bekezdés a) pontjának és 76. § /3/ bekezdés a) pontjának összevetéséből az következik, hogy a Versenytanács csak akkor rendelheti el az eljárás szünetelését, ha a vizsgálói jelentés szerint fennállt a jogsértés elkövetésének alapos gyanúja. Ezt támasztja alá a vizsgálói indítvány is, mely a szünetelés elrendelése mellett a jogsértés megállapítását is javasolta.

Téves következtetésekre ad alkalmat a GVH-nak a bíróság végzése alapján adott jogi álláspontja, mely szerint a verseny szabadságának, vagy tisztaságának veszélyeztetése nem jogsértés, azt a látszatot keltve, mintha az jogsértésen kívüli kategória lenne. A Tpvt. - törvényi tényállástól függően - szankcionálja a veszélyeztető jellegű cselekményeket is, és nem követeli meg

eredmény bekövetkezését a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások esetében sem.

A perbeli esetben jogszerűtlenül gyakorolta a GVH az amicus curiae tevékenységét, és joggyakorlat-ellenes nyilatkozatot adott. E jogintézmény alkalmazásának akkor lett volna helye a Tpv. 88/B. § alapján, ha a GVH előtt versenyfelügyeleti eljárás lefolytatására egyáltalán nem került volna sor. Kérdés, hogy a GVH Versenytanácsának az eljárást megszüntető határozata - mely sem a törvénysértést, sem annak hiányát nem állapította meg - köti-e a bíróságot. A felperes álláspontja szerint a megszüntető határozatot a bíróság csak a Pp. általános eljárási szabályai szerinti bizonyítékként értékelhette volna, annak értelmezésére is egyedül csak a bíróság lett volna jogosult, éspedig segítség nélkül. A GVH állásfoglalását is csak egy bizonyítéknak tekinthette volna a bíróság.

Az alperes a szervizként jelentkezők számát nem korlátozhatta és a megfelelési szempontokat csak a Korm. rendelet 7. § j) pontjában írtaknak megfelelően határozhatta meg. Az alperes elutasította a felperes jelentkezését, nem auditálta a HAH Kft-hez tartozó szervizeket, velük nem szerződött, így a felperessel sem kötött szerződést. Ugyanakkor más szervizek elnyerték a hivatalos szerviz státuszt bizonytalan eredetű vizsgálat alapján. Az alperes köteles lett volna az egyes jelentkezők vonatkozásában diszkrimináció mentesen eljárni és csak olyan különbségtételt alkalmazhatott volna, amelyet a fogyasztók szervizzolgáltatáshoz való hatékony hozzáférése, illetve a számukra nyújtandó szolgáltatás színvonalának fenntartása ésszerűen indokolt. Ezt tartalmazza a Vj.158/2005/148. számú versenytanácsi döntés 45. oldalának utolsó bekezdése.

Az alperes a „perben-haragban” állásra vonatkozó kitétellel próbálta a felperest eltávolítani a Hyundai márkától, a Versenytanácsnak pedig az utóvizsgálati eljárásban elkerülte a figyelmét, hogy az alperes ezt a kitételt beépítette eljárásrendjébe. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy az eljárási rend tartalmát a Versenytanács jóváhagyta. Az utóvizsgálati eljárásban csupán azt nyugtázta a Versenytanács, hogy az eljárási rend, mint az alperesi vállalat teljesítésének bizonyítéka ténylegesen elkészült. A Vj. 129/2008. számú ügyben a Versenytanács az eljárásrendet mint egyoldalú ügyrendet vizsgálta, azt viszont nem vette figyelembe, hogy az a szervizmegállapodások részeként alkalmas lehet a verseny korlátozására. A bíróságnak ezt az „alkalmasságot” kellett volna vizsgálnia és abban érdemi döntést hoznia.

A felperes azösszezszerűségről saját pénzügyi szakértőinek számítása alapján nyilatkozott, igazságügyi

könyvszakértő kirendelését pedig azért nem kérte, mert az alperes

nem vonta kétségbe az általa előadottakat.

Akik bekerültek a hálózatba, azoknak biztos egzisztenciája van, a többiek viszont tönkrementek. Nyilvánvaló, hogy az alperes korlátozta a verseny szabadságát.

A biztatási kár megítélésének feltételei fennállnak és fennállnak a Ptk. 339. § /1/ bekezdés szerinti marasztalás feltételei is.

Súlyos eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor felszólította az alperest arra, hogy nyilatkozzon, kíván-e elévülési kifogással élni a Tpvt. 88. § /1/ bekezdése alapján. Súlyos eljárási hibát vétett a Versenyhivatal megkeresésével kapcsolatos bizonyítás lefolytatásakor is, a felperes ugyanis konkrét kérdéseket tett fel a bíróság útján a GVH-nak, mely kérdésekre sem a GVH-tól, sem a bíróságtól nem kapott választ és e kérdések figyelmen kívül hagyásának indoka az ítéletben sem szerepelt.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és azt a felülvizsgálati kérelemben írt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Az EK Szerződés 81. cikke (a jelenlegi EUMSZ szerződés 101. cikke) szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre és amelynek célja, vagy hatása a közös piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása, vagy torzítása (81. cikk /1/ bekezdés). Az ilyen tiltott megállapodás, vagy döntés semmis. E rendelkezés alkalmazásától azonban el lehet tekinteni olyan esetekben, amikor a vállalkozások közötti megállapodás, a vállalkozások társulásai által hozott döntés, az összehangolt megállapodás, vagy mindezek csoportja hozzájárul az áruk termelésének, vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből és pedig anélkül, hogy az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek, illetve lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt (81. cikk /3/ bekezdés).

A Tpvt. 11. §-ának /1/ bekezdése egyébként az EK szerződés 81. cikk (1) bekezdésének megfelelően rendelkezik akként, hogy tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások társadalmi szervezetének, a köztestületnek, az egyesülésnek és más hasonló szervezetnek a döntése (a törvény alkalmazásban „továbbiakban együtt: megállapodás”), amely a gazdasági verseny megakadályozását,

korlátozását, vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre. A tilalom a 11. § /2/ bekezdés f) pontja szerint vonatkozik a piacra lépés megakadályozására is. A Tpvt. 16. §-a pedig kimondja, hogy a megállapodások meghatározott csoportjait a Kormány rendeletben mentesítheti a 11. §-ban foglalt tilalom alól.

Az EK rendelet az EK. Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról szól. Az EK rendelet alapulvételével hozta meg a Kormány a Tpvt. 16. §-a alapján a Korm. rendeletet. Mind az EK rendelet, mind a Korm. rendelet azonos módon határozta meg a szelektív forgalmazási rendszer, a mennyiségi szelektív forgalmazási rendszer és a minőségi szelektív forgalmazási rendszer fogalmát, ez utóbbit a következők szerint: az a szelektív forgalmazási rendszer, amelyben a szállító, a forgalmazók, vagy javítóműhelyek kiválasztására olyan tisztán minőségi jellegű követelményeket alkalmaz, amelyeket a szerződés szerinti áru, vagy szolgáltatás jellege megkövetel, amelyek egységesen vonatkoznak minden, a forgalmazási rendszerhez csatlakozni kívánó forgalmazóra, vagy javítóműhelyre, amelyeket diszkrimináció-mentesen alkalmaznak, és amelyek közvetlenül nem határolják be a forgalmazók, vagy a javítóműhelyek számát (EK rendelet 1. cikk 1. bekezdés h) pont, Korm. rendelet 7. § /1/ bekezdés).

Az eljárás bíróságok két okból nem állapították meg a Tpvt. 11. § /2/ bekezdés f) pontjának megsértését. Egyrészt arra hivatkoztak, hogy a bíróság a GVH Versenytanácsának döntéséhez a Tpvt. 88/B. § /6/ bekezdése szerint kötve van, másrészt arra, hogy a felperes által sérelmezett egyoldalú alperesi magatartás esetén a jogszabályhely alkalmazásának nincs helye. A Kúria álláspontja ezzel kapcsolatban a következő:

A versenyfelügyeleti eljárás 2007. június 13-án befejeződött, a jelen kereset benyújtására pedig ezt követően, 2007. július 4-én került sor. A kereset benyújtásakor már - 2005. november 1. óta - hatályban volt a Tpvt. 88/A. és 88/B. §-a. E rendelkezések lehetővé tették, hogy a Tpvt. III-V. fejezeteiben foglalt rendelkezések megsértésére alapított polgári jogi igényeket a sérelmet szenvedett fél közvetlenül a bíróság előtt érvényesítse. A Tpvt. IV. fejezetében található 11. § /2/ bekezdés f) pontjának megsértése miatt indult perben a GVH a Tpvt. 11. §-ának alkalmazásával kapcsolatban jogosult volt észrevételeket tenni, melyet a bíróság a perben bizonyítékként használhatott fel. A GVH - a felülvizsgálati kérelem állításával szemben - köteles volt a bíróság felhívása alapján jogi álláspontjáról tájékoztatni a bíróságot (Tpvt. 88/B. § /4/ bekezdés). Olyan tartalmú korlátozást ugyanis nem tartalmaz a

Tpvt., miszerint a 88/B. §-ának rendelkezései, az e § hatálya alá tartozó perben nem alkalmazhatóak abban az esetben, ha versenyhivatali eljárás volt korábban folyamatban.

Nem ért egyet a Kúria a GVH azon, a bíróság felhívására kifejtett jogi álláspontjával, melyhez a bíróság, így a Kúria kötve nincs, csak bizonyítékként értékel, hogy a perbeli esetben a szünetelés elrendelése nem a jogsértés tényén, hanem csupán a verseny szabadságának csekély fokú veszélyeztetésén alapult. A verseny szabadságát csekély fokban veszélyeztető magatartás is jogsértő, és a Tpvt. 75. § /1/ bekezdése kifejezetten e jogsértés orvoslása érdekében ad lehetőséget a szünetelés hivatalbóli elrendelésére. Önmagában a szünetelés elrendelése, majd a csekély fokú jogsértés kiküszöbölése folytán az eljárás megszüntetése nem értékelhető úgy, hogy az alperes nem adott alapot a versenyhivatali eljárás megindítására, hogy az alperes jogsértést nem követett el.

Az adott tényállás mellett egyértelműen megállapítható a GVH határozatából, hogy a csekély fokban a versenyt veszélyeztető alperesi magatartást az eljárásrend kidolgozásával az alperes megszüntette. Ebből pedig az következik, ahogy az a GVH-nak a bíróság felhívására adott véleményében is egyébként szerepel (5. oldal 2. bekezdés), hogy a szünetelés ideje alatt elkészített eljárásrend miatt szüntették meg a versenyfelügyeleti eljárást az alperessel szemben. Ha az eljárásrend megalkotására nem került volna sor az eljárás alá vont alperest marasztalni kellett volna, ugyanis az alperes törvénysértő magatartást tanúsított, amit azonban megszüntetett.

A Tpvt. 88/B. § /6/ bekezdése szerint a GVH keresettel nem támadott határozatának megfelelően kell döntenie a bíróságnak a jogsértés fennállása, vagy fenn nem állása kérdésében. Ez a rendelkezés azonban figyelemmel a Tpvt. 88/B. § szerkezetére azt jelenti, hogy a GVH keresettel nem támadott határozatának, illetve a határozatot felülvizsgáló bíróság határozatának a törvénysértést, vagy annak hiányát megállapító részéhez a bíróság csak abban az esetben van kötve, ha a határozatot a per folyamatban léte alatt indult GVH versenyfelügyeleti eljárása során hozták, és emiatt a bíróságnak az előtte folyó eljárást fel kellett függesztenie. A perbeli esetben azonban a lefolytatott versenyfelügyeleti eljárás a fenti kritériumoknak nem felelt meg, a versenyfelügyeleti eljárás a per megindulása előtt befejeződött, így a GVH eljárást megszüntető határozatát a bíróságnak bizonyítékként kell értékelnie. A bizonyítékként értékelendő határozatból azonban a Tpvt. 11. § /2/ bekezdés f) pontjának megsértése nem állapítható meg.

Helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a Tpvt. 11. § /1/ bekezdésében írt versenykorlátozási tilalom nem egyoldalú magatartásokra, hanem egymástól független vállalkozások közötti megállapodásokra, összehangolt magatartásokra vonatkozik, a perbeli

esetben pedig ilyen nem valósult meg. A rendelkezésre álló adatok szerint az alperes nem kötött kartell tilalomba ütköző megállapodást. A Kúria szerint ennek ellenkezőjét csak akkor lehetne megállapítani, ha részt vett volna a felperes piacra lépésének megakadályozását célzó megállapodások megkötésében. Nem minősülnek azonban ilyennek azok a megállapodások, - ahogy arra a GVH is rámutatott - melyeket az alperes a hivatalos szervizeivel kötött.

A perbeli esetben, ahogy az már kifejtésre került, a verseny csekély fokú veszélyeztetését azért látta fennállónak a GVH, mivel az alperes nem készített eljárásrendet. Az eljárásrend elkészítése azonban a felperes sérelmét nem szüntette meg, ugyanis az elkészült eljárásrend tartalmazta a „perben haragban” állásra vonatkozó rendelkezést, melynek lényege, hogy az alperes nem köt olyan jogalannyal szerződést, amely ellene eljárást kezdeményezett, akivel perben áll. Az eljárásrend elkészítésével a felperes sérelme, hogy a felperes által kezdeményezett eljárásokra tekintettel az alperes nem köt vele szerződést, tehát nem nyert orvoslást. A GVH maga nyilatkozott úgy, hogy az eljárásrendnek a „perben haragban” állásra vonatkozó rendelkezése megítélésére a GVH határozata nem tért ki, így a peres bíróság e körben az esetleges jogsértést vizsgálhatja. Ennek vizsgálata azonban az adott eljárásban szükségtelen volt, mert az eljárásrend kidolgozásával az abban szereplő, „perben haragban” állásra vonatkozó rendelkezés beiktatásával az alperes a Tpv. 11. §-ába ütköző magatartást nem valósíthatott meg. Az eljárásrend elkészítése ugyanis több fél közötti megállapodásként nem értékelhető, hanem kizárólag az alperes egyoldalú nyilatkozataként.

A fentiekből következően a Kúria álláspontja szerint a megállapított megvalósított jogszabálysértés (az eljárásrend késedelmes elkészítése) és a felperest ért, állított kár között az ok-okozati összefüggés nem áll fenn (hiszen az eljárásrend elkészítése a felperes sérelmét nem orvosolta), továbbá az eljárásrend késedelmes elkészítése a Tpv. 11. §-át nem sérthette (egyoldalú nyilatkozat). A felperes pedig a Tpv. 11. §-ába ütköző alperesi magatartás miatt kérte az alperes marasztalását, ilyen magatartás pedig nem nyert bizonyítást. Így a felperes kártérítés megfizetése iránti keresete alaptalan volt, mivel a kártérítési felelősség megállapításának konjunktív feltételei nem álltak fenn.

Alaptalanul hivatkozik a felperes az EK rendelet és a Korm. rendelet általa megjelölt értelmező rendelkezésének megsértésére is. Az EK Szerződés 81. §-ának (1) bekezdése és a Tpv. 11. §-a széleskörű általános tilalmat fogalmaz meg, mely alóli mentesülésre nemcsak egyedi elbírálással, hanem ún. csoportmentességi kedvezmény útján is sor kerülhet. Az EK rendelet és az EK rendeletnek

megfelelő Korm. rendelet azt határozza meg, hogy egy adott megállapodás mely feltételek mellett részesülhet csoportmentességi kedvezményben. A Korm. rendelet azonban csak olyan megállapodásokat mentesít, melyek tilosak lennének a Tpv. 11. §-a alapján. Tekintve, hogy a korábban kifejtettekre figyelemmel az alperesnek a szervizekkel kötött megállapodásai nem ütköznek a Tpv. 11. §-ában foglalt rendelkezésekbe, alappal nem hivatkozhat a felperes a Korm. rendelet 7. § /1/ bekezdés j) pontjának megsértésére. Nem jelentené a szervizekkel kötött megállapodása semmisségét az, ha utólag megállapítást nyerne, hogy az adott megállapodás nem felel meg a csoportmentességi rendeletben írt feltételeknek. Ez csak azzal a következményekkel járna, hogy az adott megállapodás elvesztené a csoportmentességi kedvezményt, és a csoportos mentesülésre hivatkozás nélkül, egyedileg kellene bizonyítani, hogy az adott megállapodásnak nem volt versenykorlátozó eleme. Az EK rendelet és a Korm. rendelet értelmező rendelkezésének a „megsértése”, mint normasértés nem értelmezhető. A felperes legfeljebb arra hivatkozhatott volna, hogy valamely megállapodás nem esett a csoportos mentesülés alá ilyen megállapodásra azonban egyáltalán nem hivatkozott.

Egyetért a Kúria az eljáró bíróságok azon álláspontjával, hogy a Ptk. 6. § alkalmazásának nem álltak fenn a jogszabályi feltételei. Nyilvánvaló, hogy a felperessel való szerződéskötéstől kifejezetten elzárkózó, passzív magatartást tanúsító alperes sem szándékosan, sem gondatlanul nem indította a felperest olyan magatartásra, mely utaló magatartásként lenne minősíthető. Az alperes indíttatására pedig a felperes nem követett el olyan magatartást, ami miatt kár érte volna, amely miatt önhibáján kívül károsodott volna. Alperesi „biztatás” és az annak hatására felperes által előidézett önmagát károsító magatartás hiánya miatt nem merülhet fel a Ptk. 6. §-ának alkalmazása.

Helyesen állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy az elsőfokú bíróság a Ptk. 204. § /3/ bekezdésének megsértése nélkül utasította el a Tpv. 2. §-ának megsértésére alapított kereseti kérelmet. Nem követett el tételes jogszabálysértést azzal, hogy 33. sorszámu végzésében az alperest felhívta a Tpv. 88. § /1/ bekezdéséhez kapcsolódó nyilatkozat megtételére.

Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a GVH jogi álláspontjában foglaltak kiterjednek a felperes által felvetett kérdésekre is és megalapozatlanul hivatkozik a felperes ezzel kapcsolatban jogszabálysértésre.

Nem sértettek jogszabályt a perben eljáró bíróságok azzal, hogy érdemben helyesnek minősült jogi álláspontjukra tekintettel a felperes által állított kárt összecszerűségben nem teljes körűen vizsgálták, illetve, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatási

kötelezettségének - a szakértői vélemény beszerzésének szükségessége tekintetében - nem maradéktalanul tett eleget (1/2009.(VI.24.) PK vélemény 7. pont).

Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a rendelkező rész szerint döntött.

A felperes eredménytelenül nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, ezért köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték megfizetésére a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdés alapján.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban megítélhető perköltsége nem merült fel.

Budapest, 2012. február 21.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke
Dr.Lőrincz Györgyné sk. előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk. bíró